Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi
[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485] Seite 275

a pctō mortali excusaret̃. qui tñ sufficien
tiā carniū haberet. in tali casu ſm quosdā
teneret̃ ieiunare. s. tm̄ semel comedendo
D Quarta cā est labor nccārius ꝛ pi⁹
quē homo vsqȝ ad aliud tps differre non
pt ꝛ quē cogit̃ cū magna fatigatōe ɔtinu
are. In tali labore nō tenent̃ ad dicta ieiu
nia maxime qui ñ sunt ita fortes ꝙ simul
possent ieiunare ꝛ laborare Ex quo patet
quid teneant̃ pegrināntes. itinerātes. la/
borātes in vineis. agris. ꝛ artib⁹ mechaī
cis Vñ in. iiij. dt tho. Si sit talis pegrina
tio q̄ posset sine incōmodo differri dꝫ pere
grinationē hō differre si simul cū ea non
pt ieiunare. Si āt pegrinatio ɔmode dif
ferri nō pt. vel qꝛ tps ieiunij hoīem invi
a preoccupat. vel qꝛ dies fest⁹ alicubi im/
minet ad quē ex devotōe hō pgere cupit
vel qꝛ mora in pñia periculū hꝫ spūale vel
corpale. pt ſm dispensatōem sui superio
ris omnib⁹ predictis pensatis pegrinari.
ꝛ ieiunū soluere. hoc tñ intelligit̃ de hijs
qui labore itineris a deo infligunt̃ ꝙ sil' cū
ieiunio itinerari non pñt. Nec obstat ꝙ p
ceptū debet preponi ɔsilio. qꝛ intētio hui⁹
modi preceptum dātis nō ē alias pias ꝛ
magis nccārias cās excludere. Nec intē/
tio maioris lucri nō nccārij laborātes cor
paliter eos a pctō excusat si ieiunū fran/
gunt. Nec illi iterū a pctō immunes sunt
qui oparios ɔducere nolūt nisi tali pacto
vt ieiunū soluāt nisi forte cā sit nccāria q̄
festinatōem opis p quo laborat̃ exposcat
hec tho. E Quinta cā preueniendi
cibū est ministeriū. Vñ seruiētes nobilib⁹
diu mensam ptrahentib⁹. si ex cā nccāria
preueniant aliqꝫtulū horā comedendi. cō
edendo ex toto. vel si plibant modicuꝫ ne
deficiāt in seruiēdo. ꝛ hoc faciāt positis iā
mensis vel parañ. ita ꝙ ppter ɔtinuatōeꝫ
ep̄istotū debeat reputari vna mēsa nō cre
dūt quidā doctores ꝙ peccent. sic nec pec
cent seruitores mediocriū psonaꝝ qui sur
gunt de mēsa dñoꝝ suoꝝ vt vadāt ad por
tandū vinū. vel vt portēt exenia ꝛ reuertē
tes iteꝝ comedūt. De regularib⁹ qui dñt
legere ad mensam in refectorio idē dicē/
dum sicut de seruitorib⁹ nobiliū dummō
hoc licentiati faciunt F Quo ad ter
ciū principale notandū ꝙ multa vtus ab
stinēdi est in hoīe quā paucissimi experiū
tur nisi corpus suū excecant ieiunijs. ab/
stinētijs ꝛ silib⁹ Qd̄ pꝫ primo in abstinē
tijs phōꝝ paganoꝝ. Nā vt legit̃ in vitis
phōꝝ de socrate. Socrates tā tpatus fuit
in victu vt fere p oēm etatē suā infirmita
te caruerit. ꝛ in peste q̄ athenas vastauit il
lesus transiret Itē cum quosdā hospites
tenui cena pcurasset ꝛ amicus eius ei hoc
intimaret. Rñt socrates. si boni sunt eq̄/
nimiter ferēt. si mali nō est curandū Itē
docebat illos vitandos in cibo ꝛ potu q̄ vl
tra sitim famēqȝ sedandā puocare se nos
cerent̃. Sic carneides phūs vt refert va/
lerius in tm̄ cogitationib⁹ ꝛ studio inhesit.
vt ad mēsam sedens. manū ad mensam
porrigere obliuisceret̃ ꝛ famula quā loco
vxoris hūit dextrā phī nccārijs vsib⁹ ap/
podiaꝫ. ꝛ tñ prio centesimo ꝛ decimo sue
etatis anno viuendi ꝛ phāndi finē dedit.
Et epicur⁹ voluptatis assertor vt ait ihei̅.
dixit. oleribꝰ. pomis ꝛ vilib⁹ cibis vtendū
qꝛ carnes ꝛ exq̄site epule ingēti cura ꝛ sol
licitudīe misera prepate maiorē penā ha
bent inq̄rendo q̄ꝫ voluptates in abutēdo.
vbi aq̄ ꝛ panis sunt ꝛ cetera silia. ibi natu/
re satisfactū ē. q̄cq̄d supfuerit non ad vite
necitatē. sed voluptatē ptinet. hec de vita
phōꝝ. ꝙ si gētiles hoc fecerūt. q̄ꝫta verecū
dia ē xp̄ianū nō abstinere. Scd̄o q̄ꝫtū va
leat in abstinēdo hūana natura liꝫ in adā
sit debilitata. pꝫ in abstinentijs magnis ꝛ
longis quas sustinēt multi in carceribus
ꝛ quas faciunt aliqui p sanitate acq̄rēda
ꝛ ɔseruāda. Tercio pꝫ in abstinentia quā
fecerūt viri sancti qui nobis similes fuert̃
imo ꝛ mulieres scē fragilioris nature Ex
quo pꝫ ꝙ hoīes multa possent. si vellēt se
pbare ī abstinētijs. Sꝫ sunt heu multi q̄
se pbāt in pijciēdo lapidē. luctādo. saltan
do. currēdo. pugnādo etiā ad mortē. sꝫ in
abstinētijs pauci se pbant. Unde dt ber.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0275
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG